

Cal Xacó

Fígols

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Fumanya, Cal Xacó
Emplaçament Rural

Coordenades:

Latitud: 42.177873463191
Longitud: 1.8128782510757
UTM Est (X): 401959
UTM Nord (Y): 4670207

Classificació

Número de fitxa 08080 - 47
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle s.XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08079A004000350000QK
Autoria de la fitxa JOEL COLOMER CASAMITJANA
Data de registre de la fitxa: dt., 08/04/2025 - 12:23

Descripció

Actualment can Xacó és una masia reconstruïda i sembla que no manté l'estructura original. Ara és un edifici amb tres pisos d'altura i amb teulada a doble vessant. Es poden veure diverses obertures tan a la façana principal, com en els laterals en forma de finestres. L'entrada principal es fa a través d'una escala que condueix directament al segon pis de l'habitatge. Hi ha una construcció auxiliar que es troba enganxada a l'edifici principal.

Història

Cal Xacó es troba situada en un entorn de bosc i clarianes de conreu, la seva ubicació respon a la lògica del poblament dispers de muntanya, característic del Berguedà, on cada casa esdevé un centre de producció i de vida connectat al paisatge que l'envolta. Els orígens de Cal Xacó es poden situar entre finals del segle XVIII i inicis del XIX, en un context concret d'expansió agrícola i aprofitament de terres forestals. Al llarg del segle XIX i bona part del XX, Cal Xacó va desenvolupar una activitat agrícola i ramadera orientada a l'autoavastament familiar. Amb els canvis socials i econòmics del segle XX, especialment a partir de la postguerra, Cal Xacó va viure un procés de transformació i posterior declivi. La concentració de serveis als nuclis urbans i la falta de relleu generacional van contribuir a la pèrdua d'activitat i, amb el temps, a l'abandonament parcial o total de la casa.

Bibliografia

Amillaramiento de Fígols (1882), Ajuntament de Fígols

Mapa planimètric de Fígols de les mines (1914). Instituto Geográfico y Estadístico (Espanya). Institut Cartogràfic de Catalunya.

CORTÉS, ELÍA, María del Agua, (2019). *De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà*. Col·lecció Temes d'Etnologia de Catalunya.

Col·lectiu (1983). *La masia: casa i economia rural a Catalunya*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions.

GIRALT, Sebastià (2004). *La masia. Una història sobre la casa i la família*. Barcelona: Edicions 62.

NADAL, Jordi; GIRALT, Enric (1984). *La pagesia catalana: de l'esplendor a la crisi*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes.

NAVARRO, Maria (2003). *La masia catalana: arquitectura i vida rural*. Barcelona: Lunwerg Editores.

PLADEVALL, Antoni (2000). *Les masies catalanes. Arrels d'un país*. Barcelona: Edicions Destino.

SERRA i VILARÓ, Josep (1932). *La masia catalana: assaig d'estudi arqueològic de la casa pairal*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

VILANOVA, Francesc (2007). *Masies: entre la història i el mite*. Vic: Eumo Editorial.

